

OFERTA WDROŻENIOWA

Rozpowszechnienie w uprawie towarowej odmian moreli o wysokiej wytrzymałości na mróz

Słowa kluczowe: morela, odmiana, wytrzymałość na mróz, plonowanie, jakość owoców

Opis wdrożenia

Liczba odmian moreli, jakie uprawia się w świecie jest bardzo duża i z pewnością przekracza 1500 genotypów. Jednak w krajach europejskich słynących z produkcji moreli na skalę towarową uprawia się około 30 odmian. Większość z nich nie sprawdza się w naszym dużo surowszym klimacie i nie może być wprowadzona do uprawy na terenie Polski. Wynika to z faktu, że morela ma duże wymagania ciepłone, a występujące co kilka lat mroźne zimy powodują uszkodzenia lub przemarzanie pąków kwiatowych, a nawet całych drzew. Dlatego aktualnie w krajowym rejestrze znajduje się tylko 9 odmian moreli. Podczas oceny genotypów moreli zgromadzonych w kolekcji IO w Skierniewicach kryterium zimotrwałości jest jednym z najważniejszych. Przeprowadzone w latach 2006-2012 obserwacje pozwoliły wyłonić te z nich, które są najlepiej przystosowane do klimatu Polski: 'Darina', 'Harostar', 'Kijewskij Krasen', 'Poleskij Krupnopłodnyj'. Drzewa tych moreli owocują regularnie, a ich owoce są wysokiej jakości. Dlatego w przyszłości mogą poszerzyć asortyment odmian moreli uprawianych w Polsce.

'Darina'. Drzewo rośnie początkowo silnie, a po wejściu w pełnię owocowania średnio

silnie, tworzy kulistą niezagęszczającą się koronę. Owoce średniej wielkości do dużych (45-78 g), owalne, symetryczne, żółtopomarańczowe, z czerwonym, rozmytym i plamistym rumieńcem pokrywającym 25-50% powierzchni owocu. Miąższ pomarańczowy, średnio zwięzły, słodki, bardzo smaczny. Pestka średniej wielkości (2,5 g), dobrze odchodzi od miąższu. Owoce dojrzewają zwykle w pierwszej dekadzie sierpnia.

'Harostar'. Drzewo rośnie bardzo silnie i tworzy wzniesioną koronę, średnio silnie rozgałęzioną. Owoce średniej wielkości (45-60 g) u drzew umiarkowanie owocujących lub małe (25-35 g), jeśli zawiązanie owoców jest nadmierne. Są kształtu eliptycznego, lekko asymetryczne z wyraźną bruzdą. Skórka gładka, błyszcząca, ciemnopomarańczowa z czerwonym rumieńcem karminowo kropkowanym. Miąższ pomarańczowy, zwięzły, średnio soczysty, bardzo dobrze oddzielający się od pestki. Owoce najczęściej dojrzewają w drugiej połowie lipca.

'Kijewskij Krasen'. Drzewo tworzy luźną koronę z dużą liczbą krótkopędów, część z nich z cierniami. Kwitnie późno, dlatego jest mniej narażone na przymrozki wiosenne. Owoce duże (55-70 g), o sercowo-

tym kształcie, z wyraźną bruzdą dzielącą owoc prawie symetrycznie. W lata o słabym owocowaniu pojedyncze owoce mogą dorastać do 100 g. Nie mają tendencji do przedwczesnego opadania. Skórka zielonkawożółta, lekko omszona, z intensywnym, jasnoczerwonym, nakrapianym rumieńcem. Miąższ zwarty, pomarańczowy, mało soczysty, o przewodzie kwasów nad cukrami. Pestka duża, bardzo łatwo oddziela się od miąższu. Owoce dojrzewają w pierwszej połowie sierpnia.

'Poleskij Krupnoplodnyj'. Drzewo ma koronę o pokroju wzniesiono-rozłożystym,

dość silnie rozgałęzioną. Owocuje zarówno na krótko, jak i długopędach. Owoce, w zależności od plenności drzew od średnich (30-45 g) do dużych (55-65 g), lekko niesymetryczne z wyraźnym szwem. Skórka zielonożółta, a w pełnej dojrzałości jasnopomarańczowa, nieznacznie chropowata, delikatnie omszona. Połowę powierzchni pokrywa pomarańczowoczerwony, nakrapiany rumieniec. Miąższ pomarańczowy, lekko ziarnisty, zwięzły, średnio smaczny. Pestka dość duża, okrągła, nie przylega do miąższu. Okres dojrzewania owoców – 3 dekada lipca.

'Harostar'

'Poleskij Krupnoplodnyj'

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Na podstawie wieloletnich obserwacji, spośród genotypów zgromadzonych w kolekcji moreli wytypowano cztery odmiany o wysokiej jakości owoców, szczególnie przydatne do uprawy w warunkach klimatycznych Polski. Rozpowszechnienie ich w produkcji szkółkarskiej i sadowniczej pozwoli zminimalizować ryzyko strat w sadach morelowych i zwiększy opłacalność produkcji owoców tego gatunku.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Gospodarstwa szkółkarskie, gospodarstwa sadownicze, ośrodki doradztwa rolniczego.

Twórcy oferty wdrożeniowej:

Zakład Odmianoznawstwa i Szkółkarstwa
Roślin Sadowniczych

Autor:

dr Mirosław Sitarek
tel. 46 8345439
e-mail: Miroslaw.Sitarek@inhort.pl